

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2To/21/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120010913
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivo Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8120010913.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Iva Maruščáka a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a JUDr. Emila Dubňaského, na verejnom zasadnutí konanom dňa 14.06.2022, v trestnej veci obžalovaného B. B., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods.1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/49/2020 zo dňa 11.05.2021, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie okresného prokurátora.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd podľa § 285 písm. b) Tr. poriadku obžalovaného B. B., nar. XX.XX.XXXX v B., trvale bytom W. J. č. XX, B. oslobodil spod obžaloby Okresnej prokuratúry Prešov pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods.1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona, ktorý mal spáchať tak, že

dňa 13.10.2018 asi o 14.50 hod. v obci O. č. XX, okr. B., na pozemku rodinného domu, po predchádzajúcom vzájomnom nedorozumení fyzicky napadol svojho brata M. B., ktorého opakovane udrel päšťou do oblasti tváre a krku, čím mu spôsobil zranenia a to pomliaždenie a kožnú odreninu čelovej oblasti na vlasovej hranicu, pomliaždenie a krvnú podliatinu hornej pery, s tržnozmliaždenou ranou slizničnej plochy hornej pery vpravo, pomliaždenie a krvnú podliatinu na bočnej ploche krku vpravo s pomliaždením hrtana, zlomeninu nosových kostí s posunom úlomkov a krvácaním z nosa, pomliaždenie a opuch na hranici čelovo temennej oblasti 2x1 cm, s krvným výronom pod tvrdú mozgovú plenu v temennej oblasti vpravo, v temennej oblasti vľavo, ktoré zranenia si podľa znalca z odboru zdravotníctvo vyžadujú liečenie spojené s práceneschopnosťou najmenej 28 dní, pretože skutok nie je trestným činom.

Proti tomuto rozsudku podal okresný prokurátor po vyhlásení rozsudku a poučení o opravnom prostriedku, priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní odvolanie, ktoré dodatočne aj písomne odôvodnil. V dôvodoch po rekapitulácii výroku odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že rozhodnutím súdu, ktorým bol obžalovaný oslobodený spod obžaloby, sa nestotožňuje. V rámci dokazovania vykonaného tak v priebehu prípravného konania, ako aj na hlavných pojednávaniach na Okresnom súde Prešov bolo bez akýchkoľvek pochyb preukázané, že to bol práve obžalovaný, ktorý svojim aktívnym konaním spôsobil zranenia poškodenému. Je potrebné prihliadať na výpoveď poškodeného, ktorý podrobne popísal, ako na neho obžalovaný útočil, kedy a akým spôsobom mu spôsobil zranenia a tiež opísal aj následky, ktoré mal z dôvodu týchto zranení. Skutočnosti o mechanizme vzniku zranení a spôsobe útoku sú zrejmé aj zo znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctvo a následne výsluchu znalca. Znalec jednoznačne uviedol, že zranenia, ktoré poškodený utrpel, boli spôsobené najmenej piatimi údermi. Vychádzajúc zo samotného počtu úderov, minimálne 5, je možné konštatovať, že takýto počet úderov nemôže nasvedčovať tomu, že by sa bol páchatel bránil útokom poškodeného. Bol to práve obžalovaný, ktorý bol aktívny, útočil a svojim konaním spôsobil poškodenému

zranenia. Nemožno súhlasiť s názorom súdu, že hoci ku skutku došlo, nebolo však preukázané, že došlo k spáchaniu trestného činu obžalovaným. Vo veci bolo vykonaných dostatok dôkazov, na základe ktorých je možné konštatovať, že skutok spáchal práve obžalovaný. Vzhľadom na vyššie uvedené preto navrhol, aby Krajský súd v Prešove zrušil rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/49/2020 zo dňa 11.05.2021 a vec vrátil tomuto súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Písomné odôvodnené vyjadrenie k odvolaniu okresného prokurátora predložil aj obžalovaný, v ktorého dôvodoch uvádza, že okresný prokurátor Okresnej prokuratúry Prešov vo svojom odvolaní konštatuje, že: „V rámci dokazovania vykonaného tak v priebehu prípravného konania, ako aj na hlavných pojednávaniach na Okresnom súde Prešov bolo bez akýchkoľvek pochyb preukázané, že to bol práve obžalovaný, ktorý svojim aktívnym konaním spôsobil zranenia poškodenému. S týmto tvrdením sa nemožno za žiadnych okolností stotožniť, nakoľko toto tvrdenie je nepravdivé a zavádzajúce. Predmetné tvrdenie prokurátora nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a je dokonca v príkrom rozpore s ním. Uvádza, že zo samotných výsluchov svedkov na jednotlivých hlavných pojednávaniach, ako aj výsluchu znalca vyplýva presný opak tvrdenia Okresnej prokuratúry Prešov a to, že práve poškodený bol ten, kto konflikt vyvolal a ten, kto útok začal. Z výsluchu spomínaných svedkov, a to G. B., W. M., F. B. a N. B. jasne a zrozumiteľne a bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že bol to práve poškodený, kto útok inicioval tým, že obžalovanému B. B. dal tzv. hlavičku. Tomuto útoku sa obž. B. B. len bránil a jednal v zákonných medziach nutnej obrany. S prihliadnutím na vykonané dôkazy je zarážajúce vyjadrenie prokurátorky Okresnej prokuratúry Prešov, že: „Bol to práve obžalovaný, ktorý bol aktívny, útočil a svojim konaním spôsobil poškodenému zranenia“. Z vyššie spomínaných výsluchov ako aj z ďalších dôkazov vykonaných na hlavných pojednávaniach bolo bez pochyb preukázané, že útočníkom bol práve poškodený a nie obž. B. B.. Okresný súd Prešov v odôvodnení rozsudku správne konštatuje, že „obžalovaný konal v medziach nutnej obrany, keď sa bránil útoku zo strany poškodeného, ktorý ako prvý zasiahol do fyzickej integrity tým, že chytil obžalovaného, pričom obžalovaný nemal povinnosť sa, čo i len domnievať, či domýšľať si, či sa z toho nevyvinie pokračovanie tohto útoku poškodeného“, prípadne, že „Zároveň má poškodený agresívnu povahu, keď svedok F. B. uviedol, že aj jemu vtedy povedal poškodený, či aj svedok chce vyfasovať, zároveň v zmysle výpovede G. B. mal poškodený hroziť hodením kameňa G. B. anskému, z výpovede obžalovaného vyplýva, že v minulosti mal napadnúť brata a sestru, či tvrdenie poškodeného na konfrontácii, ak by sa nebol bránil, že by brata jednoznačne zmlátil, z čoho tiež vyplýva, že seba prezentuje ako fyzicky silnejšiu osobu, čo vyplýva aj z jeho odpovede, že ho súrodenci držali asi preto, že je silnejší“. Záverom vyjadruje názor, že odvolanie okresného prokurátora je odvolaním čisto formalistickým a zvädza k názoru, že ide výlučne o formálne plnenie pokynov s prihliadnutím na hierarchicky usporiadaný systém a organizačnú štruktúru prokuratúry. Rovnako predmetné odvolanie považuje za neadekvátne a neobsahujúce dostatočné odôvodnenie. Strohé odvolanie okresného prokurátora obsahuje odôvodnenie, ktoré vôbec nezodpovedá opisu skutku svedkami a taktiež nezodpovedá zistenému skutkovému stavu na podklade dôkazov, ktoré boli na hlavných pojednávaniach vykonané a ktoré jednoznačne a hodnoverne preukazujú opak tvrdení prokurátorky. Predmetné odvolanie je jasným príkladom konania pod tlakom pokynov nadriadených na štatistické výsledky úspešnosti vzneseného obvinenia a podanej obžaloby, a to aj za cenu lživých interpretácií skutočností, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania. Odvolanie okresného prokurátora v spojení s jeho odôvodnením považuje za nedôvodné a zároveň navrhol, aby ho súd druhej inštancie ako nadriadený orgán zamietol s použitím ust. § 319 Tr. poriadku.

Krajský súd na podklade podaného odvolania podľa § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku.

V konaní pred súdom boli vykonané dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a to v rozsahu nevyhnutnom na spravodlivé rozhodnutie. Vzhľadom k tomu preto urobil zákonu zodpovedajúce meritórne rozhodnutie, keď obžalovaného spod obžaloby oslobodil. Svoje skutkové a právne závery súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku v potrebnom rozsahu presvedčivo odôvodnil, preto sa odvolací súd s jeho argumentáciou plne stotožnil a v podrobnostiach naň následne aj odkazuje.

Aj preto vzhľadom na uvedené a na skutočnosť, že odvolacie konanie pred krajským súdom je v spojení s konaním pred prvostupňovým súdom - konaním tvoriacim jeden celok, keďže predmet konania je

totožný - krajský súd nemal dôvod opätovne bližšie rekapitulovať (opakovať) dôkazy a skutočnosti z nich plynúce, na podklade ktorých prvostupňový súd urobil záver prezentovaný vo výroku odvolaním napadnutého rozsudku.

Odvolací súd preto upriamil pozornosť predovšetkým na reakciu proti odvolacím námietkam okresného prokurátora, preto zohľadnil len tie, ktoré sú právne relevantné, týkajúce sa podstaty (predmetu) konania, majúce vplyv na posúdenie zákonnosti a dôvodnosti oslobodzujúceho rozsudku okresného súdu.

V nadväznosti na uvedené krajský súd zistil, že obsah odvolacích námietok okresného prokurátora je potrebné posudzovať ako vlastné hodnotenie záverov vykonaného dokazovania, inak povedané niektoré dôkazy hodnotí a vykladá v prospech záverov svojej odvolacej argumentácie, nie úplne a bez konfrontácie s dôkazmi inými, produkovanými v rámci dokazovania.

V tejto súvislosti je potom potrebné zdôrazniť, že podstatný obsah odvolacích námietok okresného prokurátora, ktorými argumentovala, už boli prednesené v priebehu dokazovania v konaní pred súdom prvého stupňa, s ktorými sa v odôvodnení napadnutého rozsudku prvostupňový súd vysporiadal a ktoré si aj odvolací súd osvojil.

Krajský súd preto v ďalšom postupe túto argumentáciu len dopĺňa o fakty plynúce z vykonaného dokazovania, ktoré v súhrne s dôvodmi už uvedenými v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vedú k záveru o náležitom zistení skutkového stavu veci pre meritórne (konečné) rozhodnutie v posudzovanej veci obžalovaného B. B..

Okresný súd teda v odôvodnení rozsudku správne zhodnotil, že v danom prípade bolo preukázané, že dňa 13.10.2018 bol na dvore rodinného domu v O., t.j. na mieste verejne neprístupnom, konflikt medzi obžalovaným B. B. a poškodeným M. B., vyprovokovaný manželkou poškodeného S. B. tým, že po príchode B. B. s manželkou N. a jeho synom G. na dvor, tá uviedla slová približného znenia „čo tu robíš ty kurva“, na čo jej N. B. odvetila, že sa má starať o svojho muža. Uvedené malo vyplynúť z výsluchu v tom čase na mieste prítomných osôb, a to poškodeného M. B., jeho manželky S. B., G. B., N. B., W. M., ako aj obžalovaného.

Následne okresný súd vyčerpávajúcim spôsobom hodnotí sumu produkovaných dôkazov a vecne správne a detailne uzatvára, že najsamprv sa poškodený M. B. postavil a šiel proti svedkyňi N. N., pred ktorú sa postavil obžalovaný, čo vyplýva, jednak z výpovede obžalovaného, svedka G. B. ako aj z výpovede svedkyne N. B., pričom ich výpoveď je dôveryhodná, nakoľko je podporená aj výpoveďou manželky poškodeného S. B., ktorá tak vypovedala v prípravnom konaní, pričom nevedela dôveryhodne odstrániť rozpor, prečo vypovedala na pojednávaní opačne. Vzhľadom na to, že je manželkou poškodeného je výpoveď v tejto časti na pojednávaní nie je dôveryhodná, nakoľko mohla byť učená v snahe uškodiť obžalovanému, nakoľko jej manžel počas konfliktu utrpel zranenia.

Ďalej správne okresný súd hodnotí, keď uvádza, že následne poškodený chytil obžalovaného za tričko, prípadne krk, načo ho obžalovaný jeden raz udrel do tváre, uvedený záver vyplýva z výpovede S. B. a poškodeného, ktorý v prvej časti výpovede na pojednávaní, obdobne ako v jednej zo zápisníc z prípravného konania uviedol, že mal inkasovať v čase prítomnosti sestry W., ako mu držala ruku a ako on držal obžalovaného, len jednu ranu do tváre, pričom je hodnoverný, nakoľko poškodený použil v tejto časti slová, že čo si si ma dovolil udrieť, čo potvrdzuje aj obžalovaný, jeho manželka N., a ak by k úderu nedošlo, poškodený by nemal na použitie týchto slov dôvod.

Aj následné zistenia zodpovedajú produkovaným dôkazom, ak okresný súd konštatuje, že následne prišiel ich brat F. B. a obžalovaného a poškodeného spolu so sestrou W. odťahovali. Počas tohto oddeľovania, t.j. až po vyššie uvedenom údere obžalovaného poškodenému, ktorý obžalovaného držal, nebolo preukázané, že by zo strany či už obžalovaného alebo poškodeného dochádzalo k nejakým úderom alebo kopom a to až do času, kým poškodený M. B. dal hlavičku obžalovanému B. B., čo vyplýva z výpovede obžalovaného, W. M., F. B. a G. B., ako i N. N. z prípravného konania, pričom túto verziu o daní hlavičky obžalovanému zo stranu poškodeného, má súd za preukázanú práve na základe toho, že ju podporujú výpovede súrodencov F. B. a W. M., t.j. osôb, ktoré nie sú manželmi, či deťmi zainteresovaných, pričom rozpor vo výpovedi svedka F. B. na jednom z jeho výsluchov v prípravnom konaní, keď uviedol, že najskôr boli údery obžalovaného a až potom hlavička poškodeného, má súd za

odstránený, nakoľko je zrejmé, že svedok má problémy s artikuláciou, na svojich ďalších výsluchoch už uvádzal skutočnosti, že najskôr bola hlavička poškodeného, pričom takto vypovedá aj jeho sestra W., a navyše je prirodzenejšie, že hlavička skôr útok iniciuje, ako to, že by sa hlavičkou reagovalo na pästný útok.

Krajský súd sa stotožnil aj so zistením okresného súdu, ak ďalej uvádza, že následne reagoval na hlavičku B. B. tak, že M. B. dal pästou najmenej dva údery do tváre, načo následne M. B. dal dva údery pästami B., čo vyplýva jednak z výpovede svedka F. B., ktorý uviedol, že došlo k dvom úderom zo strany obžalovaného na poškodeného, svedkyne W. M., ktorá uviedla, že došlo k dvom až trom úderom, pričom tieto informácie mala od brata F., ako aj z výpovede obžalovaného, ktorý uviedol, že z jeho strany použil 2- 3 údery do oblasti hlavy, pričom je to v zhode aj so závermi znalca, ktorý uviedol, že ak by sa pripustilo, že pomliaždenie a kožné odreniny na vlasovej hranici by si spôsobil poškodený sám hlavičkou a rovnako, ak by sa vychádzalo aj z predpokladu, že pomliaždenie a opuch na hranici čelovo temennej oblasti s krvným výronom pod tvrdú mozgovú plenu by nebola spôsobená údermi obžalovaného, tak na ostatné tri poranenia a to pomliaždenie a krvnú podliatinu hornej pery s tržnozmliaždenou ranou slizničnej plochy hornej pery vpravo, pomliaždenie a krvnú podliatinu na bočnej strane krku vpravo s poranením hrtana a zlomeninu nosových kostí by postačovali tri údery. Je potrebné zdôrazniť, že jeden úder bol vykonaný aj v prvej časti konfliktu, to znamená, že v druhej časti konfliktu došlo k dvom úderom.

Tu správne okresný súd hodnotí ďalší priebeh konfliktu medzi obžalovaným a poškodeným, ak tvrdí, že v priebehu konfliktu došlo k pádu na zem, keď M. B. potiahol za vlasy B. B. a zvalil ho na zem a spadli obaja, čo vyplýva z výpovede svedka F. B., čo potvrdzuje aj W. M., ktorí uviedli, že počas bitky padli na zem, ako aj G. B., ktorý uviedol, že na zemi boli dvakrát, prvý raz v prvej fáze konfliktu, druhýkrát si nebol istý kedy.

Krajský súd si v celom osvojil záver okresného súdu spočívajúci v tom, že čo sa týka ostatného zranenia pomliaždenie a opuch na hranici čelovo temennej oblasti veľkosti približne 2 x 1 cm, s krvným výronom pod tvrdú mozgovú plenu v temennej oblasti vpravo (rozmerov 100 x 17 mm), v temennej oblasti vľavo (rozmerov 42 x 8 mm), tak nebolo preukázané, že by bolo spôsobené obžalovaným, navyše aj manželka poškodeného S. B. spomína údery do oblasti tváre a krku, pričom toto ostatné zranenie je lokalizované na pomedzí čelovej a temennej kosti, teda na vrchu hlavy, a preto v pochybnostiach v prospech obžalovaného, keď k ich vzniku mohlo dôjsť aj pri páde na zem, keď poškodený mal zvaliť na zem obžalovaného a pritom tiež spadnúť, pričom túto možnosť nevyhlásil ani znalec.

Okresný súd následne vecne správne uzatvára, že pri ďalšom hodnotení dôkazov vychádzal teda z tohto stavu úderov, t.j. celkovo z troch úderov obžalovaného poškodenému, nakoľko o väčšom počte úderov bez pochybností na pojednávaní hovoril len poškodený a jeho manželka, pričom ich výpoveď nemôže brať v tejto časti za hodnovernú, keďže ich vzťahy s obžalovaným boli dlhodobou narušené, zároveň manželka poškodeného v prípravnom konaní na jednom svojom výsluchu spomínala len tri údery, pričom väčší počet úderov nebol, ako vyplýva z vyššie uvedeného, preukázaný ani znaleckým dokazovaním. Skutočnosť, že tieto údery obžalovaného opätovoľ poškodený minimálne dvoma údermi, vyplýva, jednak z výpovede obžalovaného, ako aj svedka F. B., a zodpovedá to zraneniam obžalovaného, ktoré uvádzali F. B., N. B., obžalovaný (modrina pod okom, krv na pere, podliatiny na krku).

Krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil so záverom hodnotenia produkovaných dôkazov okresného súdu, keď uvádza, že v danom prípade tak bolo preukázané, že sa skutok stal, došlo k fyzickému konfliktu medzi poškodeným a obžalovaným, avšak nebolo preukázané, že došlo k spáchaniu trestného činu obžalovaným. Čo sa týka prvej časti konfliktu, kde poškodený chytil obžalovaného, ktorý mu na to dal jednu ranu pästou, tak sa nejedná o trestný čin, nakoľko ad 1) ako to vyplýva zo znaleckého dokazovania, uvedený úder spôsobil len ľahké zranenie (z výsluchu poškodeného vyplýva, že sa jednalo o jednu ranu do hlavy, ale nie do nosa, pričom všetky rany do hlavy, okrem tej čo spôsobili zlomeninu nosa, sú poranenia ľahké s dobou liečenia do 6 dní), ktoré zodpovedá ujme na zdraví, nie ublíženiu na zdraví a za ad 2) v danom prípade obžalovaný konal v medziach nutnej obrany, keď sa bránil útoku zo strany poškodeného, ktorý ako prvý zasiahol do fyzickej integrity tým, že chytil obžalovaného, pričom obžalovaný nemal povinnosť sa, čo i len domnievať, či domýšľať si, či sa z toho nevyvinie pokračovanie tohto útoku poškodeného, keď sám poškodený vyšiel proti obžalovanému, resp. jeho manželke v reakcii na jej slová, následne po chytení obžalovaný dal poškodenému jeden úder pästou strednou intenzitou, čo nemožno hodnotiť ako celkom zjavne neprimerané, za stavu, keď poškodený vyšiel proti

manželke obžalovaného v reakcii na jej slová, smerované po provokácii manželky poškodeného na jeho osobu. Zároveň má poškodený agresívnu povahu, keď svedok F. B. uviedol, že aj jemu vtedy povedal poškodený, či aj svedok chce vyfasovať, zároveň v zmysle výpovede G. B. mal poškodený hroziť hodením kameňa G. B., z výpovede obžalovaného vyplýva, že v minulosti mal napadnúť brata a sestru, či tvrdenie poškodeného na konfrontácii, ak by sa nebol bránil, že by brata jednoznačne zmlátil, z čoho tiež vyplýva, že seba prezentuje ako fyzicky silnejšiu osobu, čo vyplýva aj z jeho odpovede, že ho súrodenci držali asi preto, že je silnejší. Ani v následnom konaní nemožno vidieť trestný čin spáchaný obžalovaným, keď prvý kto zaútočil, bol poškodený, ktorý dal obžalovanému čelom hlavičku takej intenzity, že sám poškodený mal na čele krv, čo vyplýva z výsluchu svedkyne M. ako aj F. B., pričom v zmysle vyjadrenia znalca bol tento útok vedený strednou intenzitou, na čo obžalovaný reagoval dvoma údermi, keďže ich väčšie množstvo preukázané nebolo. Ani toto konanie obžalovaného neprekročilo celkom zjavne primeranosť, keď sa jednalo o len dva údery do oblasti tváre, z toho jeden strednej intenzity a v prípade zlomeniny nosa veľkej intenzity, pričom poškodený takisto dal obžalovanému minimálne dva údery, pričom súd poukazuje na charakteristiku poškodeného v predchádzajúcom odseku. Voči útoku čelom nie je možné hodnotiť dva údery obžalovaného ako celkom zjavne neprimerané, zvlášť ak sa ani nemožno domnievať, že útok poškodeného by tým úderom čelom skončil, keď poškodený dal obžalovanému aj dva údery. Z dokazovania vôbec nevyplývalo, že by šlo o ruvačku, resp. čo i len konkludentnú dohodu dvoch osôb, že sa pôjdu biť.

Napokon vyhodnotiac všetky dôkazy vo svojom súhrne okresný súd dôvodne konštatuje, že vzhľadom na to, že obžalovaný jednal v medziach nutnej obrany, nie je uvedený skutok trestným činom a preto obžalovaného spod obžaloby oslobodil.

Uvedené závery okresného súdu krajský súd len dopĺňa, že okolnosti, podľa ktorých sa hodnotí primeranosť, resp. celková zjavná neprimeranosť obrany útoku (§ 25 ods. 2 Tr. zákona) sú uvedené demonštratívne a je to spôsob útoku, miesto útoku, čas útoku, okolnosti vzťahujúce sa na osobu útočníka a okolnosti vzťahujúce sa na osobu obrancu.

Pri posudzovaní primeranosti obrany voči útoku je teda nevyhnutné posudzovať súhrn všetkých týchto kritérií vo vyváženom pomere s prihliadnutím na osobitosti konkrétneho prípadu.

Primeranosť, resp. celková zjavná neprimeranosť obrany k spôsobu útoku nie je závislá od prostriedku použitého na obranu, ale od spôsobu, ktorý sa použije (R 41/1980). Intenzita spôsobu použitia prostriedkov v nutnej obrane môže byť teda taká veľká, aby bola hypoteticky bezosporu schopná odvrátiť útok, ale zároveň túto intenzitu nesmie výrazne presiahnuť. Ďalej je potrebné hodnotiť aj kritérium škody spôsobenej obranou pri hodnotení spôsobu útoku. Aká škoda hrozila a či škoda spôsobená útočníkovi nebola celkom zjavne neprimeraná škode hroziacej z útoku, sa posudzuje podľa objektívnych okolností prípadu i podľa predstáv brániaceho sa odôvodnených týmito objektívnymi okolnosťami. Napr. pri útoku zjavne smerujúcom iba k ublíženiu na zdraví menšej intenzity, či porušeniu fyzickej integrity (strkanie, fackovanie, ale aj udieranie päťou na verejnom mieste) a k obmedzeniu osobnej slobody nemožno útočníka zabiť a ťažkú ujmu na zdraví mu možno spôsobiť, iba ak z nej nebudú trvalejšie následky (napr. nemožno spôsobiť zmrzačenie).

Tiež je potrebné pri hodnotení zjavnej neprimeranosti obrany voči útoku aj miesto, kde k tomuto útoku dochádza, to znamená, či v čase, kedy obranca sa bráni útoku útočníka, sa nachádza v mieste, ktoré mu je známe, kde sa v danom čase na danom mieste nachádzajú jeho známi, priatelia, ktorí by mohli vystúpiť na jeho obranu a tiež je potrebné aj prihliadať na to, kedy k tejto obrane, resp. k útoku prichádza, či ide o bezprostrednú reakciu na útok a či sa v tom čase na danom mieste nachádza viac ľudí, ktorí by mohli vystúpiť na obranu, či už obrancu, resp. podporiť útok útočníka.

Samozrejme, že je potrebné potom hodnotiť aj celkom zjavne neprimeranú obranu voči útoku z pohľadu jednak osoby útočníka, ako aj z pohľadu osoby obrancu a teda ich osobné psychické alebo fyzické vlastnosti, ktoré im dávajú predpoklady urobiť útok, resp. obranu účinnejšou.

Z pohľadu týchto všeobecných kritérií si túto úlohu súdu prvého stupňa pri hodnotení obsahu produkovaných dôkazov zjavne splnil, keď správne hodnotil jednak z pohľadu intenzity útoku útočníka, v danom prípade poškodeného, voči obžalovanému a na druhej strane z hľadiska intenzity útoku, resp. obrany obrancu a teda obžalovaného s prihliadnutím na spôsob, akú obranu proti ním tvrdenému útoku

poškodeného voči nemu, na akú oblasť tela (hlava), či išlo o dôležitý orgán, súčasne ako sa následne mal aj obžalovaný po tomto útoku správať, či v útoku pokračoval, resp. hneď po obrannom útoku, resp. po obrane od ďalšieho konania upustil.

Pri hodnotení dôkazov okresný súd bral aj do úvahy skutočnosť, že o nutnú obranu nejde vtedy, keď páchatel reaguje na útok takým spôsobom, že útok v skutočnosti odpláca a nie odvracia (R II/1965, R 26/1967). Taktiež je potrebné posudzovať, či v danom prípade nevznikla za danej situácie skutočnosť, že obrana bola celkom zjavne neprimeraná útoku a ide o tzv. intenzívny excés z nutnej obrany, ktorý môže byť sám o sebe trestným činom (R 2/2006), proti ktorému je prípustná nutná obrana a fakt, že rezultoval z nutnej obrany, by sa zohľadnil ako poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. i/ Tr. zákona.

V závere krajský súd len zhrnúc závery okresného súdu v kontexte uvádzaných právnych úvah uvádza, že okresný súd teda hodnotil produkované dôkazy v súlade s ust. § 25 ods. 2 Tr. zákona, zo znenia ktorého plynie, že nejde o nutnú obranu, ak obrana bola celkom zjavne neprimeraná útoku, najmä k jeho spôsobu, miestu a času, okolnostiam vzťahujúcim k osobe útočníka alebo k osobe obrancu.

Z posledne citovaného ustanovenia Tr. zákona teda vyplýva, že obrana nesmie byť celkom zjavne neprimeraná útoku. Vylúčenie iba celkom zjavnej neprimeranosti obrany k útoku dáva obrancovi široké oprávnenie, zakročiť proti útoku výraznejšie, než ako je vedený sám útok, opierajúc sa o zásadu, že riziko útoku musí znášať útočník. Obrancovo konanie je totiž namierené na ochranu právneho poriadku, zatiaľ čo útočník koná protiprávne. Ak má byť teda obrana účinná, môže byť intenzívnejšia ako útok.

V posudzovanom prípade bolo bez rozumných pochybností dokázané, že práve poškodený bol tým, kto spoločne s manželkou konflikt vyprovokoval a následne aktívne, nie v snahe vlastnej obrany, ale s úmyslom zaútočiť, viedol celú „svoju obranu“ voči ním tvrdeným útokom obžalovaného.

Hore opísaným postupom si okresný súd teda splnil povinnosť vykonané dôkazy vyhodnotiť jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach, v celom ich súhrne (úplne) v súlade s pravidlami stanovenými pri hodnotení dôkazov bez toho, aby hodnotil dôkazy produkované len v prospech, resp. neprospech obžalovaného, ako to v rámci dokazovania namietal samotný obžalovaný.

Na záver v reakcii na odvolacie námietky okresného prokurátora krajský súd konštatuje, že tieto sa zjavne po obsahovej stránke opierali o výsledky vykonaného dokazovania v štádiu skončeného prípravného konania bez zohľadnenia výsledkov ďalšieho vývoja v dokazovaní na hlavnom pojednávaní, kde došlo bez rozumných pochybností ku korekcii v počte úderov, mal adresovať obžalovaný poškodenému a predovšetkým korekcii možného mechanizmu najzávažnejších zranení diagnostikovaných u poškodeného tak, ako to správne vyhodnotil aj okresný súd.

To boli dôvody, pre ktoré krajský súd považoval odvolanie okresného prokurátora za nedôvodné a postupom podľa § 319 Tr. poriadku toto zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.